

Aluehallitus

Aika 14.04.2026 klo 15:13 - 15:45

Paikka Ilomantsin kunnan valtuustosali, Soihtulantie 7, 82900 Ilomantsi

Käsitellyt asiat

		Sivu
§ 58	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 59	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 60	Esityslistan hyväksyminen	6
§ 61	Sosiaali- ja potilasasiavastaavan selvitys vuodelta 2025	7
§ 62	Omaavontaohjelman päivittäminen	10
§ 63	Omaishoidon tuen soveltamisohje	12
§ 64	Palkkiosäännön päivittäminen	15
§ 65	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Aloite tuotantotapa-analyysin vahvistamiseksi - Keskustan aluevaltuustoryhmä	18
§ 66	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Hyvinvointialueelle kokemusasiiantuntija-koordinaattori - SDP aluevaltuustoryhmä	20
§ 67	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Kätilön synnytyspelkovastaanotto asiakkaalle maksuttomaksi - Kuivalainen Maija ym.	23
§ 68	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Perhehoidon strategian/ohjelman kehittämisestä ja toimeenpanosta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella - SDP aluevaltuustoryhmä	25
§ 69	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen liittymisestä Kaikukortti-verkostoon - Vihreä aluevaltuustoryhmä	27
§ 70	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Selkokielliset ja saavutettavat asiakasohjeet - Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä	30
§ 71	Tiedoksi annettavat asiat	32
§ 72	Hyvinvointialuejohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin	33
§ 73	Muut asiat	34
§ 74	Kokouksen päättäminen	35

Osallistujat

Läsnä	Reijonen Eero	Puheenjohtaja	Poissa § 64
	Puruskainen-	1. varapuheenjohtaja	
	Saarelainen Anna		
	Kaita Karita	2. varapuheenjohtaja	
	Auvinen Eeva-Liisa	Jäsen	
	Hämäläinen Tapio	Jäsen	
	Kosonen Sanna	Jäsen	
	Mara Outi	Jäsen	
	Nuutinen Pekka	Jäsen	
	Reinikka Erik	Jäsen	

	Tielinen Ari	Jäsen
	Tirkkonen Hilikka	Jäsen
Poissa	Mäkisalo-Ropponen Merja	Aluevaltuuston puheenjohtaja
Muut	Hyykky Tarja	Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Karhinen Mirja	Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Leivonen Kirsi	Esittelijä, hyvinvointialuejohtaja
	Naukkarinen Ilkka	Pöytäkirjanpitäjä
	Härkönen Tommi	Tekninen sihteeri

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitusten oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Eero Reijonen
puheenjohtaja

Ilkka Naukkarinen
pöytäkirjanpitäjä

Anna Puruskainen-Saarelainen
puheenjohtaja § 64

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pekka Nuutinen
pöytäkirjantarkastaja

Anna Puruskainen-Saarelainen
pöytäkirjantarkastaja

Ari Tielinen
pöytäkirjantarkastaja § 64

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.siunsote.fi/hyvinvointialue 16.04.2026 .

Päätöksiä koskevia pöytäkirjan otteita voi pyytää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi

Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Aluehallitus

§ 58

14.04.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 14.04.2026 § 58

Päätösehdotus

Puheenjohtaja:

Todetaan kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

Aluehallitus

§ 59

14.04.2026

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluehallitus 14.04.2026 § 59

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Pekka Nuutisen ja Anna Puruskainen-Saarelaisen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Aluehallitus

§ 60

14.04.2026

Esityslistan hyväksyminen

Aluehallitus 14.04.2026 § 60

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hyväksyy esityslistan.

Päätös

Esittelijä ilmoitti vetävänsä esityslistalta pois asian 63 § Omaishoidon tuen soveltamisohje.

Aluehallitus hyväksyi esityslistan edellä olevalla muutoksella.

Aluehallitus

§ 61

14.04.2026

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan selvitys vuodelta 2025
2797/00.01.03.00/2026

Aluehallitus 14.04.2026 § 61

Lisätiedot

Sosiaali- ja potilasasiavastaava Hanna Mäkijärvi
hanna.makijarvi@siunsote.fi
Puh. 013 330 8265

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee sosiaali- ja potilasasiavastaavan selvityksen vuodelta 2025 tiedokseen ja antaa sen edelleen tiedoksi hyvinvointialueen kuntien kunnanhallituksille, Lupa- ja valvontavirastolle sekä aluevaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Hyvinvointialueen on lain potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (739/2023) ja sen 2 §:n mukaan vastattava potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan järjestämisestä alueellaan ja nimettävä sosiaali- ja potilasasiavastaavia, joiden yhtenä tehtävänä on seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä hyvinvointialueella ja antaa siitä selvitys vuosittain hyvinvointialueen aluehallitukselle.

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtävään kuuluu laatia ja koota vuosittain selvitys asiakkaiden ja potilaiden aseman kehityksestä. Vuoden 2025 selvityksen laatimisesta ovat vastanneet Hanna Mäkijärvi ja Timo Nurmela. Laissa sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnasta ja sen 8 §:ssä tarkoitettuna asiavastaavatoiminnan vastuuhenkilönä on vuoden 2025 alusta lukien toiminut Hanna Mäkijärvi.

Selvityksen aineisto koostuu asiavastaaville tulleista yhteydenotoista ja myös muista asiavastaavien tietoon tulleista havainnoista koskien asiakkaiden ja potilaiden asemaa ja oikeuksien toteutumista. Tämä selvitys on sosiaali- ja potilasasiavastaavista annetun lain 8 §:n mukaan annettava

vuosittain hyvinvointialueen aluehallitukselle sekä sen lisäksi tiedoksi hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallituksille sekä Lupa- ja valvontavirastolle. Selvitys on myös julkaistava internetissä.

Sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnan piiriin kuuluu lain perusteella myös varhaiskasvatuksen palvelut, jotka ovat kuntien vastuulla. Vuoden 2024 alusta alkaen Siun sote on sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnasta annetun lain 2 §:n nojalla vastannut koko maakunnan kaikille palveluntuottajille sosiaali- ja potilasasiavastaavapalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Siun sote tuottaa sosiaali- ja potilasasiavastaavapalvelua alueellaan toimiville yksityisille palveluntuottajille suoraan lain nojalla.

Sosiaali- ja potilasasiavastaaville tulleiden yhteydenottojen kokonaismäärä lisääntyi vuonna 2025 hieman vuoteen 2024 verrattuna. Yhteensä yhteydenottoja vuonna 2025 oli 1230 (vuonna 2024 oli 1216). Sairaalapalveluita koskeneet yhteydenotot lisääntyivät 11 %:ia vuodesta 2024. Vuodesta 2020 kestänyt yhteydenottojen väheneminen loppui. Yhteydenotot operatiivisen klinikkaryhmän osalta pysyivät ennallaan, mutta lisääntyivät muita klinikkaryhmiä koskien. Yhteydenotot lisääntyivät hoidon toteuttamiseen, hoitoon pääsyyn ja kohteluun liittyen. Myös potilasvahinkoihin liittyneet yhteydenotot lisääntyivät.

Vastaanottopalveluita koskevat yhteydenotot ovat vähentyneet vuosi vuodelta. Terveysasemille hoitoon pääsyä tai jonottamista koskeneet yhteydenotot ovat vähentyneet edelleen. Mielenterveys- ja päihdepalveluita koskeneet yhteydenotot ovat kuitenkin lisääntyneet aiempia vuosia vastaavalla tavalla. Mielenterveys- ja päihdepalveluista yhteyttä ottaneet olivat tyytymättömiä saamaansa palveluun tai hoitoon. Tyytymättömyys palveluun korostui päihdepalveluita koskeneissa yhteydenotoissa. Usein yhteydenoton syy liittyi lääkkeen määräämiseen ja leimaavaksi koettuun kohteluun.

Yhteydenottojen perusteella kehittämistarpeita nousi terveydenhuollon palveluihin liittyen muistutusvastausten antamisessa kohtuullisessa ajassa sekä niiden perusteellisuudessa, hoitotakuun toteutumisessa sekä potilaan kohtaamiseen liittyvissä tekijöissä vastaanoton aikana.

Sosiaalihuoltoa koskeneet yhteydenotot pysyivät vuonna 2025 suunnilleen samana kuin vuonna 2024. Sosiaalihuollon palveluiden osalta yhteydenotoissa korostuivat menettelyyn ja päätöksiin liittyvät syyt. Yhteydenottajat kokivat päätösten perustelut puutteellisina ja ettei asiakkaan yksilöllistä tilannetta ollut huomioitu riittävästi päätöksenteossa. Menettelyä koskevissa yhteydenotoissa painottuivat kokemukset osallisuuden ja kuulluksi tulemisen puutteista sosiaalihuollon asiakasprosesseissa. Yhteydenottojen perusteella nousi esiin

Aluehallitus

§ 61

14.04.2026

kehittämistarpeita erityisesti asiakkaiden osallisuuden vahvistamiseen, kirjaamiseen, päätöksen perusteluihin ja palveluiden yhteensovittamiseen liittyen.

Yhteydenotot nousivat vuoteen 2024 verrattuna lastensuojelun, työikäisten palveluiden ja lapsiperhepalveluiden osalta. Ikääntyneiden palveluiden ja vammaispalveluiden yhteydenotot vähenivät määrällisesti eniten. Vuonna 2025 lastensuojelu (36 %) oli sosiaalihuollon palvelualueista useimmin yhteydenoton kohteena. Lastensuojelun yhteydenotoista 65 % koski avohuoltoa. Toiseksi yleisimmin yhteyttä otettiin ikääntyneiden palveluihin (24 %) liittyen ja kolmanneksi vammaispalveluihin (18 %) liityen. Vammaispalveluita koskeneista yhteydenotoista vajaa kolmasosa koski henkilökohtaista apua (30 %).

Selvityksessä on lisäksi tuotu esille ne asiavastaavan toimenpiteet, jotka liittyvät yhteydenottoihin. Yhteydenotoissa korostuu neuvonta niin yleisesti kuin erityisesti asiakkaan ja potilaan oikeusturvaan liittyen. Asiavastaavat ovat osallistuneet myös asian selvittämiseen ja sovitteluun yhdessä asiakkaan ja viranhaltijan kanssa. Asiavastaavat ovat tuoneet esille nousseita ilmiöitä hyvinvointialueen päättäjien tietoon muutoinkin kuin vuosittaisessa selvityksessä.

Liitteet

1 Sosiaali- ja potilasasiavastaavan selvitys 2025

Aluehallitus

§ 62

14.04.2026

Oma- ja palveluohjelman päivittäminen

2688/00.01.01.01/2026

Aluehallitus 14.04.2026 § 62

Lisätiedot

Valvontapäällikkö Tuomas Kumpula
tuomas.kumpula@siunsote.fi
Puh. 013 330 8499

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hyväksyy oma- ja palveluohjelman päivittämisen liitteen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Hyvinvointialueen on palvelunjärjestäjänä laadittava sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 26 §:n mukaan vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista oma- ja palveluohjelma. Hyvinvointialueen on pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 16 §:n mukaan laadittava oma- ja palveluohjelma myös järjestämisvastuulleen kuuluvista pelastustoimen tehtävistä ja palveluista.

Hallintosäännön 50 §:n mukaan aluehallitus vastaa hyvinvointialueen oma- ja palveluohjelman kokonaisuudesta ja hyväksyy myös sitä määrittelevän oma- ja palveluohjelman. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle on laadittu ensimmäisen kerran sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen yhteinen oma- ja palveluohjelma vuodelle 2023 hyvinvointialueen aloittaessa järjestämisvastuisena toimijana, ja sitä on päivitetty vuosittain. Jatkossa oma- ja palveluohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Oma- ja palveluohjelmaan on tehty toimialueiden kanssa yhteistyössä tarvittavat päivitykset vuodelle 2026. Oma- ja palveluohjelman sisältöä on jonkin verran täsmennetty, mutta ohjelman rakenne ja runko vastaavat kuitenkin pääosin edelleen aikaisemmin laadittua ohjelmaa. Vuoden 2026 osalta oma- ja palveluohjelmaa on päivitetty sisällöllisesti erityisesti

Aluehallitus

§ 62

14.04.2026

palvelutuotannon valvonnan toteuttamisen, omavalvonnan raportoinnin sekä omavalvonnan seurannan ja kehittämisen osalta.

Omavalvontaohjelman päivityksessä on panostettu tänä vuonna erityisesti ohjelman tiiviyyteen ja selkeyteen. Ohjelmasta on pyritty karsimaan tarpeettoman yksityiskohtaiset omavalvonnan toteuttamisen kuvaukset, jotka löytyvät muista hyvinvointialueiden omavalvonnan asiakirjoista, kuten yksikkökohtaisista omavalvontasuunnitelmista sekä myöhemmin valmistuvasta omavalvonnan käsikirjasta.

Omavalvontaohjelma sisältää myös koko Siun sotea kattavat omavalvonnan kehittämiskohteet. Kehittämiskohteiksi on nyt kirjattu seuraavat tavoitteet:

- 1) Jatketaan toimialuerajat ylittävää omavalvonnan kehittämisen yhteistyötä painopisteinä mm. epäkohtien käsittely sekä järjestämisen omavalvonnan kehittäminen,
- 2) Laaditaan koko hyvinvointialueen kattava, yhteinen valvontasuunnitelma, joka konkretisoi hyvinvointialueella tehtävää omavalvonnallista työtä,
- 3) Nimetään vastuutaho laadun ja omavalvonnan osavuosisikatsauksen liittyvän raportoinnin koordinointiin ja
- 4) Jatketaan aktiivisesti julkisen palvelutuotannon soteri-rekisteröintiin valmistautumista ja palvelutuotannon rekisteröintikelpoisuuden kehittämistä.

Nyt päivitetyllä omavalvontaohjelmalla pyritään osaltaan varmistamaan sitä, että Pohjois- Karjalan hyvinvointialueen asukkaat saavat perusoikeuksien heille turvaamat, tarpeidensa mukaiset palvelut oikeaan aikaan, yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja turvallisesti.

Liitteet

2 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen omavalvontaohjelma

Aluehallitus

§ 63

14.04.2026

Omaishoidon tuen soveltamisohje

1670/00.01.01.01/2026

Aluehallitus 14.04.2026 § 63

Lisätiedot

Palvelujohtaja Marke Varis
marke.varis@siunsote.fi
Puh. 013 330 7134

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä omaishoidon tuen soveltamisohjeen liitteen mukaisesti 1.6.2026 alkaen
2. valtuuttaa sosiaalipalvelujen toimialuejohtajan tekemään perusteisiin teknisiä muutoksia sekä lakeihin ja asetuksiin perustuvia päivityksiä.

Päätös

Esittelijä veti asian pois esityslistalta.

Selostus

Omaishoidon tuki perustuu omaishoidon tuesta annettuun lakiin (937/2005). Omaishoidon tuki on harkinnanvarainen ja määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu, johon asiakkaalla ei ole subjektiivista oikeutta. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella kaiken ikäisten omaishoidon tuki on keskitetty Kotona asumista tukevien palvelujen palvelualueelle. Palvelukokonaisuutta koordinoidaan omais- ja perhehoitokeskus Onnelissa.

Vuonna 2025 omaishoidon tuen saajia oli yhteensä 1952, yli 75-vuotiaiden omaishoidon kumulatiivinen peittävyys vuoden alusta oli 4,5 %. Asiakasmäärä kasvaa vuosittain.

Aluehallitus

§ 63

14.04.2026

Omaishoidon tukea myönnettäessä on sovellettu aluehallituksen vahvistamia myöntämisen perusteita. Viimeisimmät aluehallituksen vahvistamat perusteet on hyväksytty § 259/27.11.2024.

Omaishoidon tuen myöntämisen perusteiden asiakirja on tarkoitus muuttaa 1.6.2026 alkaen soveltamisohjeeksi (liitteenä). Viranomaisen on tehtävissään toteutettava kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Soveltamisohje tukee aiemmin käytössä olleita perusteita paremmin voimassa olevan lainsäädännön soveltamista omaishoidon tuen päätöksenteossa. Soveltamisohje antaa tietoa myös omaishoidon tukea hakevalle ja palvelua saavalle asiakkaalle palvelun kaikkia omaishoidon tuesta kiinnostuneita.

Omaishoidon palveluun on laadittu muutosehdotuksia. Muutosesitykset on huomioitu soveltamisohjeessa ja ne koskevat ensisijaisesti palkkion maksamisen aloittamisen ajankohtaa, 4. palkkioluokan poistamista, sekä omaishoidon tuen myöntämistä tilanteissa, joissa määrärahaa ei ole käytettävissä. Lisäksi soveltamisoppaassa on tarkennettu omaishoidon tukeen kuuluvia lakisääteisiä vapaita.

Omaishoidon tuen ollessa myönteinen, palkkion maksaminen esitetään aloitettavaksi hakemuksen vireilletulopäivämäärästä. Nykyisin palkkion maksaminen aloitetaan palvelutarpeen arvioinnin päättymistä seuraavasta arkipäivästä. Palkkion maksamisen aloittamisen ajankohdan muutos kohtelee hakijoita yhdenvertaisesti eikä ole riippuvainen viranhaltijan tekemän arvioinnin päättymisen ajankohdasta.

Omaishoidon tuen kustannuksia seurataan kuukausittain, tästäkin huolimatta varattu määräraha ylittyy vuosittain. Omaishoidon tukea hakeville esitetään tehtäväksi kielteinen päätös tilanteissa, joissa hyvinvointialueen omaishoidon tuen talousarvioon varatut määrärahat eivät riitä kattamaan uusien asiakkaiden omaishoidon tuen kustannuksia. Sosiaalihuollon viranhaltija huolehtii, että sosiaalihuollon palveluja tarvitseva asiakas saa tarvetta vastaavasti muita sosiaalipalveluja, jos omaishoidon tukea ei voida myöntää määrärahan riittämättömyydestä johtuvasta syystä.

Hyvinvointialueen tulee mahdollistaa omaishoitajan lakisääteisten vapaiden järjestäminen turvaamalla hoidettavan hoito. Lakisääteisten vapaiden käytössä painopistettä halutaan laajentaa palveluihin, jotka tosiasiallisesti mahdollistavat hoitajalle lain (937/2005) mukaiset omaishoidon vapaat. Perhehoidon ja sijaishoidon käyttöä omaishoidon vapaana pyritään laajentamaan ja ympärivuorokautisen palveluasumisen käyttöä lisäämään. Palvelusetelillä ostettavaa tukipalvelua lakisääteisen

vapaan käyttönä tarkennetaan koskemaan ainoastaan sosiaalihuoltolain 19 § mukaisia tukipalveluja.

Omaishoidon tuen palkkioluokka 4 esitetään poistettavaksi saamamme kansallisen (THL) ohjauksen mukaisesti. Palkkioluokka 4 on ollut 31.3.2026 tilanteen mukaan käytössä ainoastaan neljällä omaishoidon asiakkaalla. Omaishoitoperheet, joissa on maksettu hoitopalkkioluokan 4 mukaista korvausta, tarkistetaan ja mikäli tilanne on entisenlainen, heille tuen maksaminen jatkuu kyseistä palkkioluokkaa käyttäen.

Yllä mainittujen muutosesitysten lisäksi liitteenä olevaan soveltamisohjeeseen on tehty täsmennyksiä ja tarkennuksia selkiyttämään omaishoidon tuen palvelun hakemista ja palvelun käyttöä vallitseva lainsäädäntö huomioiden.

Aluehallitus

§ 64

14.04.2026

Palkkiosäännön päivittäminen
1301/00.01.01.00/2026

Aluehallitus 14.04.2026 § 64

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 0131 330 4503

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että päivitetty palkkiosääntö hyväksytään liitteen mukaisena.

Päätös

Eero Reijonen ilmoitti olevansa esteellinen (asianosaisjäävi) tämän asian käsittelyssä. Esteellisyys hyväksyttiin, ja Reijonen poistui kokoustilasta.

Varapuheenjohtaja Anna Puruskainen-Saarelainen siirtyi johtamaan kokousta tämän asian ajaksi. Koska Puruskainen-Saarelainen oli valittu pöytäkirjan tarkastajaksi, tämän asian osalta pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Ari Tielinen.

Keskustelun kuluessa Eeva-Liisa Auvinen esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Pekka Nuutinen, Erik Reinikka ja Ari Tielinen kannattivat Auvisen esitystä.

Puheenjohtaja kysyi aluehallitukselta, voidaanko asia palauttaa yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi. Aluehallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi yksimielisesti.

Eero Reijonen palasi päätöksen jälkeen kokoustilaan, ja jatkoi puheenjohtajana.

Selostus

Hyvinvointialuelain 87 §:ää (Palkkiot ja korvaukset) on muutettu 5.12.2025 lailla 1114/2025, lakiin liittyy hallituksen esitys HE 91/2025. Samalla lailla

on muutettu myös Hval 27 §, jossa säädetään valtuustoryhmän ja sen toiminnan tukemisesta. Lain perustelujen mukaan muutoksella lisätään päätöksenteon tehokkuutta hyvinvointialueilla rajoittamalla pysyvästi valtion rahoituksen käyttöä 5 miljoonalla eurolla ryhmärahojen kustannuksia. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoitusta on pienennetty lakimuutoksen myötä n. 160.000 eurolla.

Lain muutoksella on muutettu 87 § 1 mom. 1) kohtaa, niin että luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkiota toimitilien ja vaikuttamistoimitilien kokouksista. Aikaisemmin kyseisessä kohdassa puhuttiin pelkästään 'kokouspalkkiosta'. Pykälän 2 mom. on ennallaan. 3. momentiksi on lisätty tarkennus, jonka mukaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen palkkioiden ja korvausten tulee olla kohtuullisia ottaen huomioon hyvinvointialueen toiminta ja talous, ja että palkkioiden suuruus perustuu luottamushenkilön asemaan ja tehtäviin.

Lain perusteluissa todetaan, että 1 mom. 1-kohtaa ei sovelleta erilaisiin toimitilien kokousten ulkopuolisiin tilaisuuksiin ja kokoontumisiin. Edelleen perusteluissa todetaan, että toimitilien kokousten ulkopuolisista hyvinvointialueen järjestämistä tilaisuuksista voitaisiin maksaa 2 momentissa tarkoitettuja erillispalkkioita hyvinvointialueen harkinnan mukaan. Pykälän 3 momentin perustelut ovat varsin yleisluontoiset, ja niiden mukaan palkkioiden määrittelyssä tulisi ottaa huomioon hyvinvointialueen toiminta ja talous sekä esimerkiksi toimitilien tehtävälän laajuus.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palkkiosääntö hyväksyttiin aluevaltuustossa § 9/14.3.2022 ja sitä päivitettiin § 45/15.6.2022. Keskeinen päivitystarve palkkiosäännössä koskee toimitilien kokousten ulkopuolisista tilaisuuksista maksettavia palkkioita. Voimassa olevassa palkkiosäännössä seminaareista ja iltakouluista maksetaan kaikille toimitilimille kiinteä 200 euron kokouspalkkio, joka on yhtä suuri kuin aluevaltuuston ja -hallituksen kokouspalkkio. Ensiksi ko. tilaisuuksista ei voida lakimuutoksen myötä maksaa kokouspalkkiota, ja toiseksi, toimitilien kokouspalkkiota suurempi palkkio seminaareista ja iltakouluista ei ole tarkoituksenmukainen.

Palkkiosäännön päivityksessä tarkennetaan palkkion soveltamisalaa. Luottamushenkilöille maksettaisiin kokouspalkkion lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, lasten hoidon järjestämisestä tms. sekä matkakustannusten korvausta. Kokousten lisäksi luottamustoimeen liittyvistä seminaareista, iltakouluista yms. käytettäisiin yleisnimitystä 'seminaari'. Seminaareista maksettaisiin 'seminaaripalkkio' ja sen suuruus olisi 75 % kyseisen toimitilien kokouspalkkiosta. Kokouspalkkiot ovat päivitettyssä palkkiosäännössä entiset. Toimituspalkkiota maksettaisiin

Aluehallitus

§ 64

14.04.2026

seminaaripalkkion määräytymisen mukaisesti. Useammalle päivälle ajoittuva seminaari katsottaisiin yhdeksi seminaariksi, ja toimielimen samalle päivälle ajoittuvasta kokouksesta ja seminaarista ei maksettaisi erillistä seminaaripalkkiota, mikäli näiden väliin jää enintään 2 tuntia.

Lisäksi palkkiosääntöä esitetään päivitettäväksi mm. osa-aikaiseen (enintään 50 %) aluehallituksen puheenjohtajan palvelusuhteen sovellettavista ehdoista, jotka määräytyisivät hyvinvointialueella noudatettavan yleiseen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) mukaisesti, ja osa-aikainen puheenjohtajan palvelussuhde eriytettäisiin varsinaisesta luottamushenkilöroolista. Ansionmenetykskorvausten osalta käytäntö, jolla luottamushenkilön ansionmenetykskorvaus maksettaisiin työnantajalle tämän myöntäessä palkatonta vapaata luottamustehtävän hoitoon, esitetään poistettavaksi, koska sitä ei käytännössä ole käytetty. Sääntöön on tehty lisäksi käytännön havaintojen perusteella tarkennuksia.

Päivitetty palkkiosääntöesitys, sekä vanhan ja uuden palkkiosäännön vertailu ovat asian liitteinä.

Liitteet

- 3 Palkkiosäännön muutosehdotukset
- 4 Luottamushenkilöiden palkkiosääntö - Luonnos

Aluehallitus

§ 65

14.04.2026

Valtuustoaloite 9.12.2025 - Aloite tuotantotapa-analyysin vahvistamiseksi - Keskustan aluevaltuustoryhmä

9566/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 14.04.2026 § 65

Lisätiedot

Hankinta- ja tukipalvelujohtaja Eeva-Maria Varpenius
eeva-maria.varpenius@siunsote.fi
Puh. 013 330 8463

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle alla olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Keskustan aluevaltuustoryhmä on tehnyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen tuotantotapa-analyysien vahvistamiseksi. Valtuustoaloitteessa todetaan tuotantotapa-analyysien olevan useiden hyvinvointialueiden käyttämä työkalu ja tuodaan ilmi, että tuotantotapa-analyysien vahvistaminen tukee Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tiedolla johtamista ja ohjaa osaltaan toimintaa taloudellisesti kestäväälle pohjalle. Aloitteessa esitetään, että hyvinvointialue edistää kokonaisen henkilötövuoden resursoimista tuotantotapa-analyysien tekemiseen.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella käynnistettiin vuonna 2025 ostopalvelujen strateginen ohjaus – kehittämisprojekti, jonka keskeisenä tavoitteena on parantaa ostopalvelujen strategista ohjausta sekä kulujen hallittavuutta pidemmällä aikavälillä. Osana kehittämistyötä on tunnistettu, että palvelujen kustannusten kasvun hillitseminen edellyttää tuottavampien tuotantotapojen hyödyntämisen edistämistä. Kehityskohteiden tunnistamisessa tuotantotapa-analyysit ovat tietoon pohjautuva työkalu. Kehittämishankkeen sisällä on vuoden 2026 puolella

Aluehallitus

§ 65

14.04.2026

jo käynnistynyt lasten sijaishuollon tuotantotapa-analyysin laadinta. Tuotantotapa-analyysijä tullaan edelleen hyödyntämään, jotta voidaan arvioida, onko nykyisille palvelujen järjestämistavoille jokin tehokkaampi tai laadukkaampi vaihtoehto.

Tuotantotapa-analyysin laatiminen edellyttää moniammatillista yhteistyötä. Ainakin seuraavien resurssien on todettu välttämättömäksi osallistua ja sitoutua kunkin tuotantotapa-analyysin toteuttamiseen: johdon edustus, palvelusta vastaava henkilö, controller, hankintojen edustaja sekä tuotantotapa-analyysin vastuuhenkilö/koordinoija. Osaaminen tuotantotapa-analyysien toteuttamiseksi hyvinvointialueella kasvaa ensimmäisten analyysien toteuttamisen myötä.

Valtuustoaloitteen mukaisesti tuotantotapa-analyysit on syytä vakiinnuttaa osaksi hyvinvointialueen vuosittaista toimintaa ja toimintamallit tähän tullaan luomaan vuoden 2026 aikana. Yhden kokonaisen henkilötyövuoden resurssointi ei ainakaan toistaiseksi näytä kuitenkaan välttämättömältä edellä esitetyn tavoitteen toteuttamiseksi, eri vastuutehtävien jakaantuessa eri toimijoille. Mahdollista resurssoinnin edistämisen tarpeellisuutta voidaan arvioida hyöty-panosnäkökulmasta uudelleen kun osaaminen vahvistuu ja toimintamallit tuotantotapa-analyysien vakiinnuttamiseksi osaksi vuosittaista toimintaa vakiintuvat.

Liitteet

- 5 Valtuustoaloite 9.12.2025 - Aloite tuotantotapa-analyysin vahvistamiseksi - Keskustan aluevaltuustoryhmä

Aluehallitus

§ 66

14.04.2026

**Valtuustoaloite 9.12.2025 - Hyvinvointialueelle kokemusasiantuntija-koordinaattori - SDP
aluevaltuustoryhmä**

9558/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 14.04.2026 § 66

Lisätiedot

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
ilkka.pirskanen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle alla olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että hyvinvointialueella käynnistyy kokemusasiantuntija koordinointi toiminta (1/2 htv), osana TKIO rakenteita.

Aloitteessa todetaan, että turvaverkkoja Pohjois-Karjalan nuorten tulevaisuuteen hankkeessa koulutetaan nyt yhteistyössä Riverian kanssa kokemusosaajia lastensuojeluun. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan maakunnallinen kehittäminen -hankkeessa mallinnetaan asiakasraatitoimintaa. Näiden hankkeiden oppeja voitaisiin hyödyntää tulevassa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kokemusasiantuntijatoiminnassa ja hankkeet voitaisiin kytkeä heti kehittämistyöhön kokemusasiantuntijakoordinaattorin kanssa.

Kokemusasiantuntijat ovat kokemusasiantuntijakoulutuksen saaneita henkilöitä, joilla on omakohtaisia kokemuksia sairaudesta, vammasta tai vaikeasta elämäntilanteesta. He tietävät, millaiset palvelut ovat auttaneet heitä ja ovat valmiita myös itse auttamaan samassa tilanteessa olevia.

Kokemusasiantuntijoille maksetaan palkkio.

Edelleen aloitteessa esitetään, että koordinaattori hoitaisi seuraavia tehtäviä:

Kokemusasiantuntijoihin liittyen

- pitää yhteyttä kokemusasiantuntijoihin
- motivoi ja kertoo mahdollisuuksista
- suunnittelee Siun soten oman koulutusvalmennuksen muiden toimijoiden kouluttamille kokemusasiantuntijoille
- vahvistaa osaamista (sisäinen koulutus ja menetelmäosaamisen vahvistaminen) sekä järjestää työnohjauksellisia tapaamisia

Siun soten sisällä

- toimii apuna ja tukena toimialueiden kokemusasiantuntija yhdyshenkilöille sekä kouluttaa heitä.
- mallintaa yhteiset käytänteet, sen kuka kokemusasiantuntijan välittää sekä palkkiorakenteen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle toimialueita varten ja tiedottaa toiminnasta ja mahdollisuuksista.

Sidosryhmä yhteistyö

- pitää yhteyttä kokemusasiantuntija verkostoihin (esim. OLKA, KOKOA ry, Kokemustoimintaverkosto).

Vastaus ja perustelut

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue pitää kokemusasiantuntijuutta ja asiakasosallisuutta erittäin tärkeänä osana palvelujen laatua. Hyvinvointialueen strategiassa on sitouduttu asiakaslähtöisyyteen, mutta erillisen koordinaattorin viran perustamista tulee harkita seuraavista näkökulmista:

1. Taloudelliset reunaehdot ja tasapainottamisvelvoite

TKIO palvelualueen vuoden 2026 talousarviossa ei ole varauduttu kokemusasiantuntijakoordinaattorin palkkakustannuksiin. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen taloussuunnitelma edellyttää pidättäytymistä uusista pysyvistä henkilöstömenoista, jotka eivät ole suoraan lakisääteisiä tai välttämättömiä lakisääteisen hoitotakuun ja palveluvelvoitteen toteuttamiseksi. Uuden koordinaattorin palkkaaminen lisäisi pysyviä henkilöstökustannuksia tilanteessa, jossa säästöpainotukset kohdistuvat olemassa oleviin palveluihin.

2. Osallisuuden integrointi nykyisiin rakenteisiin

Aluevaltuuston on huolehdittava monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Hyvinvointialueella on jo käytössään useita rakenteita osallisuuden toteuttamiseen, kuten

- Vaikuttamistoimielimet: Vanhus-, vammais- ja nuorisoneuvostot, jotka ovat lakisääteisiä.
- Asiakasraadit ja kehittäjäasiakastoiminta, jotka on integroitu osaksi toimialueiden (esim. perhe- ja sosiaalipalvelut sekä terveyspalvelut) nykyistä kehittämistyötä. Erillisen koordinaattorin sijaan tavoitteena on, että osallisuuden edistäminen kuuluu jokaisen esihenkilön ja kehittämisestä vastaavan viranhaltijan perustehtäviin ilman päällekkäisiä hallinnollisia rakenteita.

3. Järjestöyhteistyö ja ostopalvelut

Kokemusasiantuntijoiden kouluttaminen ja välittäminen on perinteisesti ollut vahvasti järjestökentän ja kolmannen sektorin ydinosaamista. Hyvinvointialue hyödyntää järjestöjen asiantuntemusta ja olemassa olevia verkostoja kokemusasiantuntijoiden hankinnassa. Erillisen sisäisen koordinaatioresurssin luominen voisi johtaa päällekkäiseen työhön alueella toimivien järjestöjen kanssa, mikä ei ole resurssiviisasta.

4. Lakisääteisten palveluiden priorisointi

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain mukaisesti hyvinvointialueen on ensisijaisesti turvattava väestön tarpeenmukaiset palvelut yhdenvertaisesti. Resurssien kohdentamisessa on tällä hetkellä priorisoitava välitön asiakas- ja potilastyö sekä hoitojonojen purkaminen.

Johtopäätös

Vaikka kokemusasiantuntijuuden merkitys tunnistetaan, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei tässä taloudellisessa tilanteessa perusta kokemusasiantuntijakoordinaattorin tehtävää. Osallisuustyötä jatketaan kehittämällä nykyisiä toimintamalleja, hyödyntämällä digitaalisia osallisuuspalveluita sekä tiivistämällä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Liitteet

- 6 Valtuustoaloite 9.12.2025 - Hyvinvointialueelle kokemusasiantuntija koordinaattori - SDP aluevaltuustoryhmä

Aluehallitus

§ 67

14.04.2026

**Valtuustoaloite 9.12.2025 - Kätilön synnytyspelkovastaanotto asiakkaalle maksuttomaksi -
Kuivalainen Maija ym.**
9565/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 14.04.2026 § 67

Lisätiedot

Terveyspalvelujen toimialuejohtaja Susanna Wilén
susanna.wilen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4042

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle alla olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Terveyspalvelujen toimialuejohtajan vastaus 9.12.2025 jätettyyn valtuustoaloitteeseen 'Kätilön synnytyspelkovastaanotto asiakkaalle maksuttomaksi' alla.

Siun sotessa synnytyspelkoa seulontaan hoitopolun mukaisesti ja hoito on porrastettu seuraavasti: Synnytykseen liittyvät tuntemukset ja mahdollinen pelko otetaan puheeksi neuvolassa jo ensimmäisillä käynneillä. Mikäli odottaja osallistuu ultraääni-seulontoihin, seulontakätilö tai -lääkäri tekee synnytyspelon seulonnan H20 käynnin (raskausviikko 20) yhteydessä ns. VAS-mittarilla (mitä isompi lukema, sitä suurempi pelko) ja kirjaa tuloksen potilastietojärjestelmään. Mikäli VAS on ≥ 5 , odottajalle tarjotaan mahdollisuus synnytyspelkopoliklinikan käyntiin. Mikäli VAS on 3 - 4, keskustellaan asiasta neuvolassa ja asiaan tulee palata raskauden jatkuessa. VAS-seulonta toistetaan neuvolassa ja mikäli VAS on ≥ 5 myöhemmin, neuvolasta tehdään lähete synnytyspelkopoliklinikalle.

Aluehallitus

§ 67

14.04.2026

Synnytyspelkopoliklinikalla vastaanottoa pitävät kätilöt, mistä asiakas ohjautuu tarpeen mukaan lääkärin vastaanotolle. Joskus käyntejä on useita, joskus riittää yksi keskustelukäynti. Merkittävän synnytyspelon esiintyvyys on n. 6 – 14 %. Synnytyspelon hoito alkaa neuvolasta ja vain osa tarvitsee nykytiedon mukaan erikoissairaanhoidon käyntejä. Mikäli kyse on merkittävästä synnytyspelosta, on se verrattavissa muihin raskauskomplikaatioihin, kuten raskausdiabetekseen tai sikiön kasvuhäiriöön. Myös esimerkiksi raskausdiabeteksen osalta erikoissairaanhoidon vastaanottokäyntejä toteuttavat kätilöt.

Raskautta varjostavan synnytyspelon hoito on tärkeää ja hyödyllistä. Siunsojen hoitoprosessia tulisi kehittää muun maan tavoin neuvolakeskeisemmäksi, sillä iso osa synnytyspelkopotilaista saa riittävän avun neuvolasta yhdistettynä hyvään valmennukseen. Kätilön vastaanottokäynnit ovat maksullisia lukuun ottamatta kaikille tarjottavia raskaudenajan seulontatutkimuksia. Synnytyspelko on yksi raskautta komplisoivista tilanteista ja toisinaan se vaatii erikoissairaanhoidon. Maksuttomuutta on vaikeaa perustella juuri synnytyspelon osalta ottamatta samalla kantaa muiden käyntien maksuttomuuteen. Sen sijaan hoitoprosessin kehittäminen maksuttomien palveluiden, eli neuvolapalveluiden osalta on erityisen tärkeää.

Liitteet

- 7 Valtuustoaloite 9.12.2025 - Kätilön synnytyspelkovastaanotto asiakkaalle maksuttomaksi - Kuivalainen Maija ym

Aluehallitus

§ 68

14.04.2026

Valtuustoaloite 9.12.2025 - Perhehoidon strategian/ohjelman kehittamisestä ja toimeenpanosta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella - SDP aluevaltuustoryhmä
9551/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 14.04.2026 § 68

Lisätiedot

Palvelujohtaja Marke Varis
marke.varis@siunsote.fi
Puh. 013 330 7134

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Sanna Kosonen esitti vastauksen palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Anna Puruskainen-Saarelainen kannatti Kososen esitystä.

Puheenjohtaja kysyi aluehallitukselta, voidaanko vastaus palauttaa yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi. Hallitus palautti vastauksen uudelleen valmisteltavaksi yksimielisesti.

Selostus

SDP valtuustoryhmä on jättänyt 9.12.2025 valtuustoaloitteen, jossa esitetään perhehoidon strategian tai kehittämisohjelman käynnistämistä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella. Tavoitteena on vakiinnuttaa perhehoito osaksi palvelurakennetta, laajentaa sen käyttöä, lisätä perhehoitajien määrää sekä vahvistaa perhehoidon vetovoimaa ja tunnettuutta.

Siun soten sosiaalipalveluissa perhehoito nähdään keskeisenä ja vaikuttavana osana palvelukokonaisuutta. Se tarjoaa kodinomaisen, yhteisöllisen ja kuntouttavan vaihtoehdon raskaammille palveluille sekä tukee asiakkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja turvallista arkea.

Keskeinen perhehoidon kehittämistarpeemme liittyy perhehoidon toimintaympäristön digitalisaatioon. Perhehoidon kehittämistä tehdään

Aluehallitus

§ 68

14.04.2026

nykyisin jo muutoin palvelualueajat ylittäen hyvin laajasti. Perhehoidon sähköisen toimintaympäristön mahdollistuessa myös terveydenhuollon kanssa tehtävä yhteiskehittäminen sairaanhoitajamallin osalta tulee ajankohtaiseksi aloitteessa esitetyn mukaisesti.

Sosiaalipalvelujen toimialue sitoutuu edistämään perhehoidon kehittämistä suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella. Perhehoitoa koskeva strateginen ohjelma valmistellaan vuoden 2026 aikana osana hyvinvointialueen muuta strategiatyötä, ja toimeenpano käynnistetään vuoden 2027 alkupuolella joskin joidenkin toimien edistäminen etenee jo vuoden 2026 puolella.

Perhehoidon vahvistaminen on keskeinen keino vastata tulevaisuuden hoivapalvelujen kasvavaan kysyntään, henkilöstöhaasteisiin sekä palvelurakenteen kestävyYTEEN. Perhehoito mahdollistaa myös palvelurakenteen keventämisen ja resurssien kohdentamisen tarkoituksenmukaisesti.

Laajempi vastaus valtuustoaloitteeseen on asian liitteenä.

Liitteet

- 8 Valtuustoaloite 9.12.2025 - Perhehoidon strategian/ohjelman kehittämisestä ja toimeenpanosta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella - SDP aluevaltuustoryhmä
- 9 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Perhehoidon strategian kehittämisestä ja toimeenpanosta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella

Aluehallitus

§ 69

14.04.2026

Valtuustoaloite 9.12.2025 - Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen liittymisestä Kaikukortti-verkoston - Vihreä aluevaltuustoryhmä
9571/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 14.04.2026 § 69

Lisätiedot

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
ilkka.pirskanen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle alla olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue Siun sote ilmaisisi halukkuutensa lähteä mukaan Kaikukortti-toimintaan ja

1) kontaktoisi asiassa Kaikukeskusta. Koska toiminta edellyttää paikallisen Kaikukortti-verkoston kokoamista ja yhteistyötä alueen kulttuuri- ja hyte-toimijoiden kanssa ehdotamme, että Siun sote ottaisi asiasta myös myöhemmin vetovastuun ja

2) kontaktoisi kuntien kulttuuri- ja hyte-toimijoita sekä nimeäisi Siun sotesta työryhmän/-parin, joka yhdessä Kaikukeskuksen kanssa suunnittelisi ja koordinoisi Kaikukortti-toiminnan käynnistämisen Pohjois-Karjalan alueella.

Kaikukortti-toiminnan tavoitteena on parantaa taloudellisesti haastavassa tilanteessa olevien mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Kaikukortilla tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevat voivat hankkia maksuttomia pääsylippuja

kulttuuripalveluihin, kuten konsertteihin, teattereihin, museoihin ja festivaaleille. Kortilla voi hankkia myös kurssipaikkoja esimerkiksi kansalaisopistoihin

Vastaus ja perustelut

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue tunnistaa kulttuurin merkittävän roolin terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä. Kaikukortti-toimintamalli on arvokas työkalu osallisuuden vahvistamiseksi, mutta hyvinvointialueen on Kaikukortti verkostoon liittymistä harkittaessa huomioitava seuraavat seikat:

1. Kustannusvaikutukset ja resurssit

Kaikukortin käyttöönotto edellyttää hyvinvointialueelta pysyvää koordinoituvastuuta. Tämä tarkoittaa henkilöresurssin kohdentamista korttien jakamisen hallintaan, verkoston ylläpitoon, viestintään sekä yhteistyöhön kuntien kulttuuritoimijoiden kanssa. Nykyisessä tiukassa taloustilanteessa, jossa hyvinvointialueen on keskityttävä lakisääteisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseen, uusiin vapaaehtoisin tehtäviin ei ole mahdollista osoittaa lisärahoitusta tai henkilötyövoimaa.

2. Työnjako kuntien ja hyvinvointialueen välillä

Kulttuuripalveluiden järjestäminen ja niiden saavutettavuuden edistäminen on kunnan perustehtävä (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019). Kaikukortti-järjestelmässä keskeisessä roolissa ovat nimenomaan kuntien tarjoamat kulttuuripalvelut. Hyvinvointialueen rooli olisi toimia korttien jakajana, mutta järjestelmän menestys riippuu kuntien halukkuudesta tarjota maksuttomia palveluja. Hyvinvointialueen on vältettävä päällekkäisiä hallintorakenteita.

3. Nykyiset keinot hyvinvoinnin edistämiseen

Siun sote edistää heikossa asemassa olevien hyvinvointia olemassa olevien palveluiden, kuten sosiaalisen kuntoutuksen ja perhetyön kautta. Järjestöavustuksilla tuetaan kolmannen sektorin toimintaa, joka tarjoaa matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ilman Kaikukortin kaltaista hallinnollista rakennetta.

Johtopäätös

Edellä mainittuihin perusteisiin viitaten Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei tässä taloudellisessa tilanteessa liity Kaikukortti-verkostoon. Asiaa voidaan arvioida uudelleen, mikäli alueen kunnat osoittavat laajaa yhteistä

Aluehallitus

§ 69

14.04.2026

tahtotilaa mallin käyttöönottoon ja toiminnan rahoituspohja pystytään turvaamaan tavalla, joka ei vaaranna lakisääteisten palveluiden tuottamista.

Liitteet

- 10 Valtuustoaloite 9.12.2025 - Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen liittymisestä Kaikukortti-verkoston - Vihreä aluevaltuustoryhmä

Aluehallitus

§ 70

14.04.2026

Valtuustoaloite 9.12.2025 - Selkokieliiset ja saavutettavat asiakasohjeet - Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä

9572/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 14.04.2026 § 70

Lisätiedot

Hankinta- ja tukipalvelujohtaja Eeva-Maria Varpenius
eeva-maria.varpenius@siunsote.fi
Puh. 013 330 8463

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aloitteeseen aluevaltuustolle liitteenä olevan vastauksen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä jätti 9.12.2025 valtuustoaloitteen (valtuutetut Maija Silvennoinen ja Mika Piironen allekirjoittajina) selkokielisistä ja saavutettavista asiakasohjeista.

Valtuustoaloitteessa tuodaan esille, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen voimassa olevan strategian mukaan palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja että palvelujen sisältöön itsessään kuuluvat asiakkaille annettavat erilaiset kirjalliset ohjeet niin käytänteistä kuin muutoksenhausta. Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue lisää asiakaslaskujen mukaan selkokielisen ohjeen asiakasmaksujen alentamisesta tarpeen mukaan. Lisäksi valtuustoaloitteessa todetaan, että ohjeen tekemiseen voidaan hyödyntää kuntoutuspalvelujen osaamista niin selkokielen kuin kuvallisen materiaalin tuottamisessa. Valtuustoaloite kiinnittää huomioita siihen, että erilaiset teknologiaa hyödyntävät ratkaisut kuten qr-koodilla nettisivuille avautuva puhuttu ohje, lisäävät saavutettavuutta ja osallisuutta kaikille. Aloitteessa esitetään myös, että

Aluehallitus

§ 70

14.04.2026

mahdollisuuksien mukaan tulisi lisätä myös erikielisiä asiakasohjeita yhä kansainvälistyvän asiakaskuntaamme myötä.

Aloitteeseen laadittu vastaus on asian liitteenä. Vastauksessa todetaan, että asiakaslähtöisyyttä ja saavutettavuutta on huomioitu jo kun vuoden 2026 asiakasmaksulaskuihin sisältyvää liitesivua uudistettiin 1.1.2026 lukien tekstimuutoksin ja lisäämällä liitteeseen Siun soten nettisivuille vievä qr-koodi. Uudistettu laskun liite käytiin läpi viestinnän ammattilaisten kanssa. Qr-koodeja on lisätty myös useisiin keskeisiin asiakasmaksuohjeisiin, mutta työ jatkuu vielä.

Jokainen asiakasmaksuohje ja -lomake käydään saavutettavuus-, selkokieliyys- ja asiakaslähtöisyyšnäkökulmasta läpi ja päivitetään vuoden 2026 loppuun mennessä. Päivittämisessä huomioidaan valtuustoaloitteessa esille nostetut ehdotukset ja ohjeiden läpikäynti kuntoutuspalvelujen kanssa mahdollisuuksien mukaan (erityisryhmien tarpeiden huomioimisen osalta). Samalla otetaan tarkasteluun viestinnän ammattilaisten kanssa mahdollisuudet kieliversioihin / nettisivujen kehittämiseen eri kielille.

Liitteet

- 11 Valtuustoaloite 9.12.2025 - Selkokieliiset ja saavutettavat asiakasohjeet - Kristillisdemokraattien aluevaltuustoryhmä
- 12 Vastaus valtuustoaloite 9.12.2025 - Selkokieliiset ja saavutettavat asiakasohjeet

Aluehallitus

§ 71

14.04.2026

Tiedoksi annettavat asiat

Aluehallitus 14.04.2026 § 71

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee edellä mainitut asiakirjat tiedokseen ja päättää, ettei käytä otto-oikeutta viranhaltija- eikä toimielinpäätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Aluehallitukselle saatetaan tiedoksi seuraavat asiat:

- Lupa- ja valvontaviraston myöntämät uudet toimiluvat yksityisille toimijoille:

2515/06.00.04.00/2026 - Lupa- ja valvontaviraston päätös (LVV S/2076/2026) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä – Puheterapia Sanankajo Oy c/o Virva Moilanen (Y-tunnus 3580839-2)

- Muut tiedoksi annettavat asiat:

Kantelu valtioneuvoston oikeuskanslerille

- Aluehallituksen alaiset viranhaltijapäätökset ajalta 27.3. - 9.4.2026

Muiden toimielinten tiedoksi annettavat pöytäkirjat:

- [Tarkastuslautakunta 01.04.2026](#)

Liitteet

13 Kantelu valtioneuvoston oikeuskanslerille

Aluehallitus

§ 72

14.04.2026

Hyvinvointialuejohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin

Aluehallitus 14.04.2026 § 72

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee hyvinvointialuejohtajan katsauksen tiedokseen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Aluehallitus

§ 73

14.04.2026

Muut asiat

Aluehallitus 14.04.2026 § 73

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi

Ei muita asioita.

Päätös

Ei muita asioita.

Aluehallitus

§ 74

14.04.2026

Kokouksen päättäminen

Aluehallitus 14.04.2026 § 74

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.45.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 58, § 59, § 60, § 61, § 62, § 64, § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70, § 71, § 72, § 73, § 74

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätöksestä ei hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 141 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta tai aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 63

OIKAISUVAATIMUS / ALUEHALLITUS

Oikaisuvaatimusoikeus

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- hyvinvointialueen jäsen

Oikaisuvaatimusoikeutta ei kuitenkaan ole, mikäli työntekijällä on oikeus saattaa asia pääsopimuksen mukaisesti paikallisneuvotteluun.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamoon:

- sähköisesti viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä
- tai paperilla viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sähköisenä asiointipalvelussa (vahva tunnistautuminen):
<https://miunpalvelut.fi/siunsote/oikaisuvaatimus>

Vaihtoehtoisesti oikaisuvaatimuksen voi tehdä kirjeitse alla olevaan osoitteeseen:

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.
Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi
Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: tiistai ja keskiviikko klo 10.00–14.30)
Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9–14.30

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.